



V Bruseli 20. 9. 2022
COM(2022) 476 final

2022/0293 (NLE)
SENSITIVE*

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1348, ktorým sa Chorvátskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions <https://europa.eu/db43PX>

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady (EÚ) 2020/672 („nariadenie o nástroji SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení, ktoré sú zacielené na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie výskytu nezamestnanosti a straty príjmu, a doplnkovo aj na financovanie určitých opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Chorvátsko požiadalo 6. augusta 2020 Úniu o finančnú pomoc a Rada 25. septembra 2020 svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1348 poskytla Chorvátsku finančnú pomoc s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov pre pracovníkov.

Chorvátsko 25. júla 2022 opäť požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila s chorvátskymi orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných výdavkov priamo súvisiacich s opatreniami na chorvátskom pracovnom trhu, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Týka sa to predovšetkým existujúcich opatrení uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1348. Ide o:

a) existujúce opatrenie, v rámci ktorého sa podnikom, ktoré zaznamenali pokles príjmov v porovnaní s rokom 2019, poskytuje spolufinancovanie miezd pracovníkov pod podmienkou zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Výška podpory za marec 2020 je stanovená na 3250 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas a od apríla 2020 je mesačná výška podpory stanovená na 4000 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas. Počas obdobia platnosti opatrenia zostáva výška podpory na zamestnanca nezmenená, v priebehu času sa však v závislosti od hospodárskych podmienok menia odvetvia, ktoré sú oprávnené na získanie podpory. V období od novembra 2020 do júna 2021 dostávali spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje lockdown na základe rozhodnutia vnútroštátnych orgánov, podporu na zamestnanca na plný pracovný čas v závislosti od počtu dní lockdownu, ktorá však za celý mesiac lockdownu nesmie prekročiť 4000 HRK. Opatrenie sa prestalo uplatňovať na konci júna 2022.

b) existujúce opatrenie, v rámci ktorého sa podnikom pôsobiacim v ktoromkoľvek odvetví a zamestnávajúcim desať alebo viac zamestnancov poskytuje podpora v prípade dočasného skrátenia pracovného času¹ v období od júna 2020 do decembra 2022 pod podmienkou zachovania pracovnoprávneho vzťahu. V rámci tohto opatrenia možno poskytnúť podporu až do výšky 2000 HRK mesačne na zamestnanca. Toto opatrenie sa má podľa plánu vykonávať do konca decembra 2022.

¹ Pokles celkového počtu odpracovaných hodín za mesiac (t. j. všetkých pracovníkov) aspoň o 10 % v porovnaní s podobným mesiacom predchádzajúceho roka za obdobie od júna do decembra 2020. Od januára 2021 musí pokles počtu odpracovaných hodín za mesiac predstavovať aspoň 20 % v porovnaní s podobným mesiacom predchádzajúceho roka.

Chorvátsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Chorvátsku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672, na základe ktorého sa predkladá.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca 2020.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu COVID-19, ako je napríklad „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSD)/program InvestEU. Vzhľadom na to, že tento návrh využíva na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade súvisiacom s výskytom ochorenia COVID-19 prijímanie a poskytovanie úverov, predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení a pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady (EÚ) 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavý charakter návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zakomponované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1348, ktorým sa Chorvátskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V nadväznosti na žiadosť Chorvátska zo 6. augusta 2020 Rada prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1348³ poskytla Chorvátsku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 1 020 600 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Chorvátska pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov.
- (2) Tento úver malo Chorvátsko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2020/1348.
- (3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Chorvátsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Chorvátsku v súvislosti s opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a) a b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1348.
- (4) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Chorvátsko zaviedlo v rokoch 2020, 2021 a 2022 na obmedzenie jeho šírenia, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu na zdravie, mali na verejné financie závažný dosah. V roku 2020 zaznamenalo Chorvátsko deficit verejných financií na úrovni 7,3 % a dlh verejnej správy na úrovni 87,3 % hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“), ktoré na konci roka 2021 klesli na 2,9 % a 79,8 %. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že do konca roka 2022 dosiahne deficit verejných financií v Chorvátsku úroveň 1,8 % a dlh verejnej správy úroveň 73,1 % HDP. Podľa

² Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

³ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1348 z 25. septembra 2020, ktorým sa Chorvátskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1).

predbežnej prognózy Komisie z leta 2022 sa predpokladá, že v roku 2022 sa HDP Chorvátska zvýši o 3,4 %.

- (5) Chorvátsko požiadalo 25. júla 2022 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 550 000 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojho vnútroštátneho úsilia v rokoch 2020, 2021 a 2022 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov. Chorvátsko predovšetkým ďalej rozšírilo a upravilo režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia uvedené v odôvodneniach 6 a 7.
- (6) Na základe zákona o pracovnom trhu⁴ Chorvátsko zaviedlo opatrenie, v rámci ktorého sa podnikom, ktoré zaznamenali pokles príjmov v porovnaní s rokom 2019,⁵ poskytuje spolufinancovanie miezd pracovníkov pod podmienkou zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Výška podpory za marec 2020 je stanovená na 3250 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas a od apríla 2020 je mesačná výška podpory stanovená na 4000 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas. Počas obdobia platnosti opatrenia zostáva výška podpory na zamestnanca nezmenená, v priebehu času sa však v závislosti od hospodárskych podmienok menia odvetvia, ktoré sú oprávnené na získanie podpory. V období od novembra 2020 do júna 2021 dostávajú spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje lockdown na základe rozhodnutia vnútroštátnych orgánov, podporu na zamestnanca na plný pracovný čas v závislosti od počtu dní lockdownu, ktorá však za celý mesiac lockdownu nesmie prekročiť 4000 HRK. Opatrením sa predlžuje platnosť opatrenia opísaného v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2020/1348, ktoré sa stanovuje v rozhodnutí Správnej rady Chorvátskeho úradu pre zamestnanosť (CES) prijatom 20. marca 2020 a zmenenom 25. marca, 7. apríla, 9. apríla, 6. mája, 28. mája, 18. júna, 25. júna, 10. a 29. júla, 7. septembra, 22. októbra, 4. novembra a 4. decembra 2020. Ďalšie zmeny vykonané úradom CES boli prijaté aj v roku 2021, a to rozhodnutiami z 8. januára, 21. januára, 3. marca, 15. apríla, 30. apríla, 31. mája, 23. júla, 25. augusta, 29. septembra, 15. októbra, zo 4. novembra a v roku 2022 rozhodnutiami z 27. januára a 31. mája⁶. Opatrenie sa prestalo uplatňovať na konci júna 2022.
- (7) Okrem toho na základe zákona o pracovnom trhu zaviedlo Chorvátsko aj opatrenie, v rámci ktorého sa podnikom pôsobiacim v ktoromkoľvek odvetví a zamestnávajúcim viac ako desať zamestnancov poskytuje podpora v prípade dočasného skrátenia pracovného času⁷ v období od júna 2020 do decembra 2022 pod podmienkou zachovania pracovnoprávneho vzťahu. V rámci tohto opatrenia možno poskytnúť podporu až do výšky 2000 HRK mesačne na zamestnanca. Opatrením sa predlžuje platnosť opatrenia opísaného v článku 3 písm. b) vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2020/1348, ktoré sa stanovuje v rozhodnutí Správnej rady Chorvátskeho úradu pre zamestnanosť (CES) prijatom 29. júna 2020 a zmenenom 10. júla a 22. októbra

⁴ OG 118/18, 32/20

⁵ Kritérium poklesu príjmov predstavovalo v období od marca do mája 2020 20 %, v období od júna do decembra 2020 50 % a od januára 2021 postačuje akýkoľvek pokles príjmov v porovnaní s podobným mesiacom roku 2019.

⁶ Rozhodnutia sú dostupné na stránke: <https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece-sjednice-2021.php>

⁷ Pokles celkového počtu odpracovaných hodín za mesiac (t. j. všetkých pracovníkov) aspoň o 10 % v porovnaní s podobným mesiacom predchádzajúceho roka za obdobie od júna do decembra 2020. Od januára 2021 musí pokles počtu odpracovaných hodín za mesiac predstavovať aspoň 20 % v porovnaní s podobným mesiacom predchádzajúceho roka.

2020, ktoré bolo ďalej zmenené 8. januára 2021 a 27. januára 2022⁸. Toto opatrenie sa má podľa plánu vykonávať do konca decembra 2022.

- (8) Chorvátsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Chorvátsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že z dôvodu vnútroštátnych opatrení prijatých na riešenie sociálno-ekonomických dôsledkov výskytu ochorenia COVID-19 sa v období od 1. februára 2020 do konca apríla 2022 zvýšili skutočné verejné výdavky o 2 220 567 523 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí aj s rozšírením alebo so zmenou existujúcich vnútroštátnych opatrení, ktoré priamo súvisia s režimom skráteného pracovného času a podobnými opatreniami na pracovnom trhu, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Chorvátsku. Chorvátsko zamýšľa zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť 631 536 540 EUR z prostriedkov Únie a 18 430 983 EUR z vlastných finančných prostriedkov.
- (9) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila s Chorvátskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami uvedenými v žiadosti z 25. júla 2022.
- (10) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Chorvátsku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.
- (11) Vzhľadom na uplynutie obdobia dostupnosti pomoci uvedeného vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2020/1348 je potrebné stanoviť nové obdobie dostupnosti dodatočnej finančnej pomoci. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1348 sa predlžuje o 21 mesiacov, v dôsledku čoho by celkové obdobie dostupnosti malo byť 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1348.
- (12) Chorvátsko a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere uvedenej v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.
- (13) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.
- (14) Chorvátsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Chorvátsko plní uvedené výdavky.
- (15) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Chorvátska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

⁸ Rozhodnutia sú dostupné na stránke: https://www.hzz.hr/o-hzz/upravno-vijece/upravno-vijece_sjednice-2021.php

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1348 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Únia Chorvátsku sprístupní úver vo výške najviac 1 570 600 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 39 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.“;

c) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľnia v súlade s podmienkami uvedenej dohody o úvere alebo v prípade potreby budú podmienené nadobudnutím platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere uzavretej medzi Chorvátskom a Komisiou, ktorou sa nahrádza pôvodná dohoda o úvere.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Chorvátsko môže financovať tieto opatrenia:

a) dotácie na zachovanie pracovných miest v odvetviach postihnutých ochorením COVID-19 podľa článkov 35 a 36 zákona o pracovnom trhu a v súlade s rozhodnutím Chorvátskeho úradu pre zamestnanosť z 20. marca 2020 a jeho následnými zmenami prostredníctvom rozhodnutí prijatých 25. marca, 7. apríla, 9. apríla, 6. mája, 28. mája, 18. júna, 25. júna, 10. a 29. júla, 7. septembra, 22. októbra, 4. novembra a 4. decembra 2020. Ďalšie zmeny vykonané Chorvátskym úradom pre zamestnanosť boli prijaté aj v roku 2021, a to rozhodnutiami z 8. januára, 21. januára, 3. marca, 15. apríla, 30. apríla, 31. mája, 23. júla, 25. augusta, 29. septembra, 15. októbra, zo 4. novembra a v roku 2022 rozhodnutiami z 27. januára a 31. mája a

b) pomoc v oblasti skráteného pracovného času podľa článkov 35 a 36 zákona o pracovnom trhu a ako sa stanovuje v rozhodnutí Chorvátskeho úradu pre zamestnanosť z 29. júna 2020 a jeho následných zmenách z 10. júla a 22. októbra 2020, v ďalej zmenenom znení z 8. januára 2021 a 27. januára 2022.“;

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Chorvátskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*